

متن پرسش

سلام و عرض ادب خدمت استاد بزرگوار: عرض تسلیت به مناسبت شهادت سیدالساجدین ع . با تشکر از پاسخ به سؤال ۳۱۴۴۳، با توجه به دروس معاد و بیاناتی که در پاسخ فرمودید، به نظر می رسد همونطور که اشاره فرمودید شناخت افراد در عالم برزخ و قیامت، از نوع شناخت صورت دنیایی اونها نیست که با زنی یا مردی شناخته بشوند، مثلا فرد متکبر که فرمودید به صورت مورچه محشور می شود متکبر مونث مورچه زن و مذکر مورچه مرد باشد! و یا مثلا آن فرد غضبناک گرگ مرد و آن یکی میمون زن باشد، بلکه شناخت افراد از نوع وجودی و معرفتی به سوابق دنیایی اونها و صورت برزخی و عائله ی متشکله از خلقیات و اعمال او هست و شاید به دلیل تجرد نفس در عالم بعد از دنیا صورت زن یا مرد در هیچ موجودی نیست مانند ملائکه یا وجود خود خداوند متعال و یا خود آدمیت در برزخ قبل از نزول در دنیا و محتمل است اینکه در قرآن کریم مثلا در سوره ی مبارکه ی الرحمن فرمودند «فیهن خیرات حسان» و یا آیات شریفه ی دیگری که در رابطه با حورالعین و... هست به دلیل این هست که در عالم دنیا زن صورت لطف الهی است و مظهر جمال اوست در اعیان و اذهان، ممکن هست وجهی از اون به جهت این مسئله باشد و وجهی دیگر هم شاید به دلیل مونث بودن لغت قرآنی این حقایق مثلا حورالعین، هست، مثل نفس که لغت مونث هست «و نفس و ما سواها». و حکم لغت بر معنی تسری ندارد. بنابراین همونطور که روح و نفس انسان نیز مانند بقیه مجردات فاقد جنسیت است، دلیلی ندارد که صورت او در عوالم دیگر جنسیت بردار باشد حتی به صورت، زیرا صورتهای در اون عوالم از حقایق وجود و درون فرد به صورت اعمال و ملکات و خلقیات فرد متمثل می شوند و جنسیت بدن دنیا در شکلگیری او تاثیری ندارد و شاید وجود صورت زنی یا مردی در بدن برزخی عبث و بیهوده هست و به حکم عدل الهی فعل عبث از خداوند متعال محال است. در عالم دنیا هم که بدن مادی ابزار اوست با مواد و ژنهایی که روح در دسترس داشته بدن خاکی ساخته شده و زنی و مردی به این دلیل است و حتی اگر بگوییم در عین ثابت خود جنسیت این ابزار را انتخاب کرده ایم مانند اینکه مثلا پدر و مادر و خانه و اتاق خود را انتخاب کرده ایم که این اعتباریات با مرگ می رود و جنسیت و صورت مردی و زنی در این دنیاست و برای هیچ موجودی در عوالم دیگر شاید متصور نباشد و چه عیبی دارد که مثلا بگوییم حورالعین صورت لطف الهی است فقط فارغ از جنسیت، مثل ملائکه مثل اینکه وقتی در همین دنیا برزخی می شویم به کل صورتهای و جنسیتها فراموش می شوند مثلا مومنین عاشق حضرت آقا، رهبری حفظه الله هستند در حالی که در این دنیا نامحرمند به خانمها ولی نوع علاقه روحانی است. یا علاقه به خانم فاطمه ی زهرا س و رویت حضرت در روز قیامت که برای نامحرمان

نیست، به این معنی که صورت حقیقت وجودی حضرت س را می بینیم که برای اهل جهنم قابل رویت نیست و برای بهشتیان با توجه به درجه ی وجودی هست ولی گفته نشده مثلا چون صورت روح ایشان زن هست آقایان بهشتی نبینند و خانمهای بهشتی ببینند، بلکه نامحرمی در اون دنیا امری وجودی تبیین شده، بنابراین محتمل است صورت روح حضرت س در عوالم دیگر از این قیود آزاد است و علی صوره الرحمن است، منتها ذهن خاک خورده ی بنده نمی تواند متصور شود و آیات قرآن کریم را مدام به حور و غلمان تقسیم کند بعضی تفاسیر حرفهای عجیبی میزنند که مردان چند همسر در اون دنیا دارند و زنان بهشتی چون پاکند طالب شوهر دیگری نیستند و از این حرفها که بین مردم بحث برانگیز هست که چرا... در حالی که در اون عوالم زشتیهای بدن دنیایی و قوایی مثل شهویه که برای تدبیر بدن خاکی هست وجود ندارد، نفس فاقد جنسیت و مجرد هست و امام خمینی ره می فرمایند همان بدن قیامتی است با ظهور اعمال و عقاید و خلیات نه ظهور جنسیت بدن خاکی، هر چند سوابق دنیایی او را به حکم مجرد بدانیم. «سبحان الله عما یصفون إلا عباد الله المخلصین»

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. روبه رو شدن با تجلیات اسم لطیف را حمل بر چند همسری کرده اند. ولی در همان قاعده قیامتی آن ۲. همان طور که حضرت عسکری «علیه السلام» فرمودند در عالم بزرخ و قیامت شجره ممنوعه که به صورت های متفاوتی مطرح است مثل گندم یا سیب، فرمودند همه آنها بوده است زیرا همان طور که جناب صدرالمتألهین می فرمایند موجودات مجرد دارای چنین ظرفیت هایی هستند که مثلاً در عین گندم بودن، سیب باشد همچنان که حضرت حق را وحدت ذات و صفات هست و در عین احد بودن، الله است به جامعیت اسماء. از این جهت زن و یا مرد در عین زن یا مرد بودن که سکنای وجودی آنهاست؛ حامل ظواهری هستند که با اعمال و عقاید خود شکل داده اند. ۳. عین ثابت، بنیادی ترین وجه هر انسانی است و امری اعتباری نیست. موفق باشید